

POSTANOWIENIE

Dnia 17 października 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Sądej

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 17 października 2012 r.
sprawy T. Z.,
o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe
aresztowanie
z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika T. Z.
od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 15 marca 2012 r., utrzymującego w mocy
wyrok Sądu Okręgowego z dnia 14 listopada 2011 r./.../ postanowił:

- I. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- II. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Kasacja pełnomocnika T. Z. od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 15 marca 2012r., była bezzasadna w stopniu oczywistym, uzasadniającym jej oddalenie w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Do początku postępowania w niniejszej sprawie T. Z. i jego pełnomocnik żądanie odszkodowania i zadośćuczynienia z tytułu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania opierali na twierdzeniu, że sam fakt umorzenia wobec wnioskodawcy postępowania o czyn z art. 148 § 1 k.k. dawał podstawę do zasądzenia odszkodowania na podstawie art. 552 § 4 k.p.k. Kategoriecznie formułując swoje żądanie, skarżący odrzucali stanowisko Sądów obu instancji, że jest ono niezasadne, gdyż tymczasowe aresztowanie T. Z. stosowane było nie tylko w związku z zarzutem popełnienia czynu z art. 148 § 1 k.k., ale jednocześnie w

związku z zarzutem popełnienia innego czynu – z art. 197 § 1 k.k. Już postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania dotyczyło obu zarzutów (postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 1 czerwca 2009r.) i stan ten utrzymywał się do czasu określenia przez Sąd Rejonowy okresu trwania tymczasowego aresztowania w dniu 26 listopada 2009r., kiedy to, po wyłączeniu stosownego materiału dowodowego, prokurator skierował akt oskarżenia wyłącznie o czyn z art. 197 § 1 k.k. Tak więc od 26 listopada 2009r. tymczasowe aresztowanie T. Z. związane było już wyłącznie z zarzutem z art. 197 § 1 k.k. W dniu 17 marca 2010r. zapadł wyrok Sądu Rejonowego, skazujący T. Z. za czyn z art. 197 § 1 k.k. na karę 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na poczet tej kary, na podstawie art. 63 § 1 k.k., zaliczono T. Z. cały okres tymczasowego aresztowania, wraz z zatrzymaniem – od dnia 29 maja 2009r. do dnia wyroku, w którym to dniu przedłużono stosowanie najsurowszego środka zapobiegawczego. Wyrok Sądu Rejonowego został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w dniu 7 czerwca 2010r.

Przedstawiona skrótowo sekwencja wydarzeń (szczegółowo opisana w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego zapadłego w niniejszej sprawie) już *prima facie* czyni całkowicie bezpodstawnym żądanie T. Z., oparte na treści art. 552 § 4 k.p.k. O niewątpliwie niesłusznym tymczasowym aresztowaniu w ogóle nie może być mowy, gdy było ono stosowane także w związku z zarzutem z art. 197 § 1 k.k., za które to przestępstwo wnioskodawca został prawomocnie skazany na karę 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której w całości zaliczono stosowanie tego środka zapobiegawczego. Fakt, że w początkowej fazie stosowania tymczasowego aresztowania zarzucano T. Z. również popełnienie czynu z art. 148 § 1 k.k., w którym to zakresie prawomocnie umorzono postępowanie (wobec stwierdzenia, iż nie popełnił on tego czynu), dla oceny zasadności zgłoszonego żądania nie ma znaczenia, skoro tymczasowe aresztowanie wnioskodawcy, w świetle prawomocnego skazania, było w pełni uzasadnione.

Stwierdzić zatem należy, że rozumowanie Sądu *a quo*, które legło u podstaw wyroku oddalającego żądanie T. Z., a które w pełni zostało zaakceptowane zaskarżonym kasacją wyrokiem przez Sąd *ad quem*, było w pełni prawidłowe, wynikające z prawidłowej interpretacji dyspozycji art. 552 § 4 k.p.k.

Podniesione w kasacji zarzuty rażącego naruszenia prawa procesowego, zmierzające do zakwestionowania istoty powyższego stanowiska, były oczywiście bezzasadne.

Pierwszy zarzut – naruszenia art. 457 § 2 k.p.k. (zapewne omyłkowo wskazano ten paragraf, gdyż z treści zarzutu wynika, że idzie o § 3.), poprzez nierozważenie przez Sąd Apelacyjny zarzutów i wniosków apelacyjnych, był całkowicie chybiony. Kiedy porówna się lakoniczną treść uzasadnienia apelacji, z uzasadnieniem wyroku Sądu Apelacyjnego, nie można mieć wątpliwości, że był to zarzut zupełnie gołosłowny.

Drugi zarzut kasacji – naruszenia art. 552 § 4 k.p.k., poprzez niezasądzenie odszkodowania i zadośćuczynieni na rzecz T. Z., sprowadzał się wyłącznie do forsowania tezy, że tymczasowe aresztowanie wnioskodawcy nosiło cechy „niewątpliwej niesłuszności”. Obszerne wywody uzasadnienia kasacji, opisujące przebieg czynności procesowych dotyczących stosowania wobec T. Z. tymczasowego aresztowania i zmierzające do wykazania, że gdyby nie początkowo stawiany zarzut także z art. 148 § 1 k.k., to do zastosowania najsurowszego środka by nie doszło, były całkowicie chybione, już choćby wobec prawomocnego skazania wnioskodawcy za czyn z art. 197 § 1 k.k. na krę 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Trzeci zarzut kasacji – naruszenia art. 258 k.p.k., poprzez przyjęcie, że słusznym było stosowanie wobec T. Z. tymczasowego aresztowania, nierozzerwalnie wiązał się z zarzutem drugim i także zmierzał do wykazania, że w przypadku wnioskodawcy, przesłanki do stosowania tymczasowego aresztowania, o których mowa w tym przepisie, nie znajdowałyby zastosowania, gdyby nie stawiany mu zarzut również z art. 148 § 1 k.k. Zatem i w tym zakresie poprzestać należy na stwierdzeniu, że oczywista bezzasadność i tego zarzutu wynika już z samej wysokości sankcji przewidzianej w art. 197 § 1 k.k. (od 2 do 12 lat pozbawienia wolności), która znalazła przecież surowe odzwierciedlenie w prawomocnym skazaniu T. Z., a do tych przesłanek wprost nawiązuje dyspozycja art. 258 § 2 k.p.k.

Kierując się powyższą argumentacją, Sąd Najwyższy wszystkie zarzuty podniesione w kasacji pełnomocnika T. Z. ocenił jako oczywiście bezzasadne, czego implikacją było orzeczenie, jak w części dyspozytywnej postanowienia.

Zawarty w kasacji wniosek o zwrot kosztów udzielonej z urzędu pomocy prawnej został już rozpoznany przez Sąd Apelacyjny.

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. T. Z., przebywający w zakładzie karnym, został zwolniony od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.